

(1180) καὶ δὴ, καὶ διὰ τὰς προκειμένας ἀμφοτέρας δοκεῖν ἀποφατικὰς (1155). πλὴν διοριζόντων τῶν ὄρων, δῆλον, ὅτι μέσον ἐστὶ τὸ ἐκ αἰσθάνετοῦ καὶ τὸ αἶρα κατηγορούμενον ὄν τῆς ἐλάσσονος (1175) αὕτη ἐστὶ καταφατικὴ (1210).

§ 1214. „Μόνη ἡ ἀρετὴ ἐπαινετέα.
 „Ἡ θρασύτης ἐκ ἐστὶν ἀρετὴ· ἡ αἶρα θρασύτης ἐκ ἐπαινετέα.

§ 1215. Αὐθὶς τὸ χῆμα Α'. ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιχείρημα, διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐλάσσονος ἐκσυρικτέον δοκεῖ (1180). ἀλλὰ γὰρ ἡ μείζων ἐκ ἐστὶ καταφατικὴ (1207) καὶ ἔτις ἂν εἴη ἐξενεκτέα. Παρ' ἐκτὸς τῆς ἀρετῆς ἔδεν ἐστὶν ἐπαινετέον. τῆνικαῦτα γὰρ ἡ ἐλάσσων ἐστὶν, ἡ θρασύτης ἐκτὸς τῆς ἀρετῆς ἐστὶ. καὶ ἐστὶ καταφατικὴ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ συλλογισμῶν ὑποθετικῶν τε
 καὶ διαζευκτικῶν.

§ 1216. Ἐπτά, παρὰ τὸν τέλος συλλογισμὸν, εἶδη ἕτερα φέρονται ἐπιχειρημάτων· καλεῖνται δὲ συλλογισμοὶ ἀτελεῖς· καὶ εἰσὶν ὁ
 Ὑποθετικὸς συλλογισμὸς ὁ Δια-

ζευκτικός, τὸ Ἐνθύμημα, τὸ Δί-
λημμα, ἢ Ἐπαγωγή, τὸ Παρά-
δειγμα, ὁ Σωρείτης: περὶ μὲν ἔν τῶν
πρωτέρων δύο ἐπὶ τῷ παρόντος πραγμάτευσομα
κεφαλαίῃς, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ ἐφεξῆς.

§ 1217. „Συλλογισμὸς ὑποθετικὸς ἐστὶ,
„ἔπερ ὑποθετικὴ μὲν ἢ μείζων, ἐλοχερὲς δὲ
„τὸ συμπέρασμα περιέχουσα:

§ 1218: Παραδειγ. „Εἰ Κομφρτιανοὶ οἱ Σῆ-
ρες, ἄπιστοι:

„Εἰσὶ δὲ Κομφρτιανοὶ ἄπιστοι ἄρα.

§ 1219. „Εἰ σωματικὸς ὁ Νῆς, ἐστὶ τὸ Νοῦν
„ἐκτεταμένον.

„Οὐκ ἐστὶ δέτι Νοῦν ἐκτεταμένον. ἄρα ὁ Νῆς
„ἔκ ἐστὶ σωματικὸς.

§ 1220. Οἱ Κανῶν ὅν τηρεῖν δεόν ἐν τοῖσδε
τοῖς συλλογισμοῖς, ἔτος ἐστὶ τεθέντος τῷ
ἠγχμένῃ, τίθεται τὸ ἐπόμενον. ἀναι-
ρεθέντος τῷ ἐπομένῃ, ἀναιρεῖται τὸ
ἠγχόμενον.

§ 1221. Τὸ τιθέναι ἐπὶ τῶν τοιούτων σώζειν
ἐστὶ. Διὸ εἰάν τὸ ἠγχόμενον, ἢ τὸ ἐπόμενον, ἀπο-
φατικὸν ᾗ, ἐν ᾗ τίθεται, ἢ ἀπόφασις σώζεται
ἀναιρεῖται δὲ αὕτη, τῷ ἀποφατικῷ ὅρῳ ἀπο-
φασκομένη.

§ 1222. „Εἰ τὸ ἄτομον ἀδιαίρετον, ἔκ ἐστὶν
ἐκτεταμένον.

„ Ἄλλ' ἔστιν ἐκτεταμένον. ἔκ' ἄρα ἀδιαίρετον.
Ἡ ἐλάχιστον κυρίως ἐστίν. Ἄλλ' ἔκ' ἐστίν
ἔκ' ἐκτεταμένον

§ 1223. Φυλακτέον ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐπι-
χειρημάτων, μή τῶ ἠγχιμένῃ ἀποφασκομένῃ,
ἀποφάσκειτο τὸ ἐπιμένον ἢ τῶ ἐπομένῃ τιθε-
μένῃ, τὸ ἠγχιμένον τιθοῖτο.

§ 1224. Ὁ συλλογισμὸς ὁ Διαζευκτικὸς
„ ἐστίν ἔκ' ἢ μείζων ἐστὶ διαζευκτικῆ. τετέστιν εἰς
„ δύο, ἢ πλείονα μέλη διαίρεμένη.

§ 1225. Τὸ συμπέρασμα τῶδε τῷ νόμῳ
ὑπάγεται τῇ ἀποφάσει τῶν μελῶν
ἀπάντων, πλὴν ἑνὸς, αὐτὸ τῶτα
καταφάσκειται. ἢ τῇ ἑνὸς καταφά-
σει τὰ λοιπὰ ἀποφάσκειται.

§ 1226. „ Πάραδειγ. Ἡ τι ἔαρ ἐστίν, ἢ θέ-
„ ρος, ἢ μετόπωρον, ἢ χειμῶν.

„ Ἄλλ' ἔτ' ἔαρ, ἔτε θέρος, ἔτε μετόπωρον.
„ χειμῶν ἄρα.

Ἡ „ Ἄλλ' ἔστι χειμῶν. „ Οὐτ' ἔαρ ἄρα, ἔτα
„ θέρος, ἔτε μετόπωρον.

§ 1227. Οὐκ ὀρθῶς χωρεῖ τὸ ἐπιχείρημα
τόδε ἐπειδὴν ἢ ἐπὶ τῆς μείζονος διαίρεσις ἐστίν
ἀτελής· ἑνὸς γάρ τιος τῶν μερῶν ἐλλείποντος,
τὸ συμπέρασμα ἔδὲν ὑγιές.

Ἡ τῶ λεγομένη ἀλήθεια ἐπὶ τῆς ἐλάσσονος
ἀναγκαία μὲν ἐστίν, ἐπὶ μὲν τοι τὸ ἐπιχείρημα
ἔδὲν ἀνήκεσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν λοιπῶν ἀτελῶν συλλογισμῶν.

§ 1228. Τὴν τῶν τοιαύτων συλλογισμῶν ἐπαρρηθμῆσιν ἀνωτέρω ἀποδεδοκότες ἐσμὲν (1216).

§ 1229. Ενθύμημα ἐστὶ συλλογισμὸς κολαβὸς. περὶ τέττα ἄρα ἀνωτέρω (106. 707).

§ 1230. Δίλημμα ἐστὶν ἐπιχείρημα ἐν ᾧ, διαφεθέντος τῶ ὅλα εἰς δύο μέρη, τῶτων ἐκάτερον ἀποβάλλεται ἵνα κἀκείνο ἀποβληθῆ.

§ 1231. Παράδειγ. „Τὸ περὶ πάντων ἀμφισβητεῖν, ἢτοι ἀληθές, ἢ ψευδές. Εἰ μὲν ἀληθές, περὶ αὐτῶ τέττα ἔδαμῶς ἀμφισβητητέον· εἰ δὲ ψευδές, περὶ πάντων ἐκ ἀμφισβητητέον.

„Τὸ ἄρα περὶ πάντων ἀμφισβητεῖν ἀτοπον.

§ 1232. Ἴνα τὸ δίλημμα χωρῆ, δεόν παρὰ τὰ δύο μέρη τρίτον μὴ εἶναι. Καὶ ἕκασον δὲ, δι' ἰχυρόντινα λόγον ἀποβάλλεται. τὸ ἐφεξῆς γνωριμώτατον παράδειγμα κατ' ἀμφω χωλαίνει. „Εἰ γαμητέον, ἢτοι καλήν, ἢ δυσειδῆ Ἄλλ' εἰ μὲν καλήν, ἔξεις κοινήν· εἰ δὲ μὴ, ἔξεις ποιήν· ἐκ ἄρα γαμητέον.

§ 1233. Τὸ ἐλλειπὲς Δίλημμα, ἀντιζέφειν δύναται, ὥσπερ τόδε.

„Ἐάν καλῶς τὰ κοινὰ διοικήσης, προσή-
 „ρέσεις τοῖς ἀνθρώποις. Εἰ δὲ κακῶς, τῷ Θεῷ.
 „Οὐκ ἄρα τὰ κοινὰ διοικητέον.

Ἐπαναστραφείη ἂν τὸ ἐπιχείρημα ὧδε·
 „Εἰ μὲν καλῶς, εὐδοκιμήσεις παρά τῷ Θεῷ.
 „Εἰ δὲ κακῶς, παρά τοῖς ἀνθρώποις. Δι-
 „οικητέον ἄρα.

§ 1234. Ἐπαγωγή ἐστὶν ἐπιχείρημα, ἐν
 ᾧ περὶ τῶ ὅλας συμπεραίνεται, τὸ
 περὶ ἐκάστη τῶν μερῶν ἀποδειχθέν.
 τὸ ἐν συμπεράσμα ὀρθοῖς χωρεῖν εὐδηλον, εἰ
 μηδὲν μέρος ἀπολήπτοιτο. μὴ ὀρθῶς δὲ, καὶ
 ἐντὶ καὶ μόνον.

§ 1235. Παράδειγμα ἐστὶν ἐπαγωγή ἀ-
 τελής, ἐν ἣ δὲ ἐνὸς τῶν ἐπὶ μερῶν,
 ἐπιφέρεται καθόλας.

§ 1236. Πρὸς διασάφησιν, εἰ πρὸς ἀπό-
 δεῖξιν τὸ ἐπιχείρημα τότε εὐχρησθήσειε.

§ 1237. Σωρείτης ἐστὶν ἐπιχείρημα ἐκ δια-
 φέων προτάσεων συνεσηκῶς ἕτω δια-
 τεταγμένων, ὡς τῆς ἡγεμένης τὸ
 κατηγορούμενον, ὑποκείμενον γίνεσθαι
 τῆς ἐπομένης.

Περὶ τῆς πρότερον ἤδη διείληπται (127.
 κξ).

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελ.	Στιχ.		
4.	9.	Περιφερείας Γραφ:	Περιφερείας σημεία
	25.	τιθεμένων	τιθεμένοις
10.	20.	παρατηρηθήσεται	παρατηρηθήσεται
5.	23.	πραγμάτων	πραγμάτων ὑπαρ- ξιν
11.	11.	συγκαταχθεῖν	συγκαταχθεῖεν
13.	16.	συνεξίρει	συνεξαρεῖ.
	17.	πάντα	πάντη
15.	1.	περαιτέρω	περαιτέρω
25.	8.	ἐγκαινίζεσθαι	ἐγκαινίζεσθαι
—	15.	ἐπ'	ἐπὶ
25.	23.	σημονες	σημονας
26.	18.	ἔτως	ἔτως
27.	25.	μόνος	μόνον
28.	22.	ἀποκαλέσομαι	ἀποκαλέσομεν.
29.	26.	ἔτοι	ἔτοι
37.	2.	ἀνυπαρξείας	ἀνυπαρξίας
42.	6.	ἑαυτῷ	ἑαυτοῖς
45.	24.	ἑαυτον	ἑαυτῶν
—	26.	ὅτι	ὅτι
46.	15.	Τὸν Σπινόζαν δὲ εἰσαγαγὼν, πολλαχόθεν τῶν ἐκείνου.	Σπινόζας δὲ εἰσα- γαγεῖν πολλά- χόθεν τῶν αὐ- τῷ.
—	13.	ὁ διερμηνεύων	ὃ διερμηνεύων
47.	7.	ἐνδιδάσκει	ἐκδιδάσκει
—	8.	ταύτης	τοιαύτης,

Παροράματα.

Σελ.	Στιχ.	
47.	17.	διακάμπτον ἐπικάμπτον
48.	1.	ἴσμεν ἴσμεν
—	7.	ἀπηλλαγμένα ἀπηλλαγμένα
	11.	εἶδες εἶδες
	24.	διαπονεῖτε διαπονεῖται
49.	8.	εἰδέτοτε εἰδέποτε
52.	1.	αἰρεῖ αἰρεῖ
53.	15.	ἀπαλλάττειν ἀπαλλάττειν
54.	2.	εἶπερ εἶπερ
55.	30.	τῷ αὐτῷ τὸ αὐτῷ
57.	14.	ἦς ἦς
60.	28.	φύσειε φήσειε
71.	12.	κινῆται κινεῖται
—	27.	τῆ τῆ αἴερος ἐπιπῆ κινήσει ,
72.	5.	ἐπενεργεῖ ἢ ἐπενεργῆ ἢ κινήσεις κινήσεις
74.	2.	ἀπ' ἀκριβῆς ἐπ' ἀκριβῆς
75.	2.	διατελεῖν ἀδι- διατελεῖν φησὶν ἀλειπτον ἀδιέλειπτον
78.	25.	τω ἔτω
80.	21.	παραγαγῆν παραγαγεῖν
81.	3.	ὡς τὴν ὃ τὴν
—	11.	ὑπάρξεως ὑπάρξεως τυγχάνει ἐπιτυγχάνει.
—	14.	κακείνως κακείνως
—	18.	εἰ ἐκείνων, ἔτως ἢ ἐκείνως
—	20.	προβάλεθαι προβάλεται
—	22.	κομίζεται πορίζεται
—	29.	ἀνθυπαρξίας ἀνθυπαρξίας

Π α ρ ο ρ α μ α τ α .

Σελ.	Στιχ.		
82.	2.	καθαπερ περι καθα' περι	
—	9.	ἐκάστ	ἐκάστος
83.	20.	εἰσαγαγεῖν	εἰσαγαγέτω
	85.	Κεφ. 10	Κεφ. 10
86.	1.	τάξις	τάξεις
87.	26.	πολλὰ τὰς	πολλοὶ τὰς
88.	4.	ἐμφύτεις τῶν ἰδεῶν ἦντινες	ἐμφύτεις ἦντινες
89.	28.	παρεχρηκίτα	παρωχηκότα
90.	19.	ἐκάλεσε	ἀπεκάλεσε
91.	24.	συγχωρεῖ	ἐγχωρεῖ
92.	6.	τέτον	τέτς
	19.	καταριθμῆ	καταριθμεῖ
93.	25.	ἔχε	ἔχειν
94.	5.	ἀνατιθέμενοι	ἀνατιθέμενον
97.	23.	συμβαίνει	συμβαίνει
98.	17.	διαφωνῶν	διὰ φωνῶν
	18.	μεταδιδόναι ταύτας ἔχ οῖοντε,	μεταδιδόναι ἔχ' οῖοντε
105.	17.	περὶ ἧς	περὶ ἧν
	18.	κινήματα διεζητήθη	ζητήματα διεκινήθη.
109.	16.	ἀορισαίνα	ἀοριζένοι.
112.	17.	κατάσεις τις ἐσὶ	κατάσεις εἰσὶ τινές
113.	1.	καθωρόμενον	καθωρόμενον
114.	2.	ἐδεμία	ἐδεμιά
—	22.	φύσιν ἔχει,	φύσιν ἔχει
115.	5.	διῖσησι	διῖσας

Παροράματα

Σελ.	Στιχ		
116.	5.	βαδίζον	βαδίζων
123.	18.	παρενεχθέν	παρενεχθέν
128.	21.	άν	ών
—	3.	συνιδώς	συνειδώς
129.	3.	περί μόνον	περί ἑ μόνον
—	4.	ἀπάτη	ἀπάτη
—	17.	αὐτῆς	αὐτῆς
132.	2.	εἰ τὰς	εἰ τις τὰς
133.	5.	ἐνεργείας	ἐναργείας
—	6.	ὁμονύμως	ὁμωνύμως
137.	13.	διασειλαί	διασεῖλαι
—	22.	ἀντιθεωρητέον	ἀναθεωρητέον
142.	13.	ὑγείως ἔχοντος	ὑγείως ἐμοὶ ἔχον- τος
148.	23.	ἐν τῶν	ἐκ τῶν
153.	9.	διαφέρειν	διαφέρει
156.	4.	τὰ λέγοντα	τὸν λέγοντα
—	7.	ἐπὶ τοῖς	ἐπὶ γὰρ τοῖς
—	27.	ἐκάστης περι- στάσεων	ἐκάστης τῶν περι- στάσεων
161.	3.	διαχωρητέον	διαχωριτέον
—	21.	ὑποκείμεθα	ὑποκειῖσθαι
—	23.	ἐδεμίαν . . . ὑπόνοιαν	ἐδεμίαι . . . ὑπό- νοια
162.	3.	συνεπιπλεγ- μένων	συνεπιπλεγμένων
—	6.	πολλάκις ἔχα- τον	πολλάκις δὲ ἔχαστον
—	24.	ἔπειτα	ἔσπειται
164.	15.	ὁμοτελεῖς	ἐλοτελεῖς

Παροράματα.

Σελ.	Στιχ.		
169.	3.	ἀεὶ	ἀεὶ
—	22.	ἀλώλοντο	ἀπώλοντο
172.	27.	ἑωρακός	ἑωρακῶς
176.	23.	τόν δέ	τῶ δέ
186.	2.	ἐκράτησαν	ἐκράτησεν
—	3.	φθάσας	φθάσας τις
188.	5.	κατωχυρω- μένον	κατωχυρωμένων
190.	16.	τῆς καινῶσι	τοῖς καινῶσι
—	21.	καινή τις	καινή τις
195.	9.	ἐν τῷ μέρει	ἐν μέρει
196.	10.	περιέχον	περιέχων
197.	3.	ὁ μὴ	ὁ μὴ
198.	15.	ἡ ψευδῆς	ἡ ψευδῆς
200.	25.	γένοιτο	γένηται
205.	12.	τὸ τῆς	τὰ τῆς
206.	12.	ὁ ἀγνοῶν	ὁ ἀγνοῶν
—	12.	οἴοιτε τήν	οἴοιτε εἰς τήν
209.	25.	δὴ σπανίως ἀπὸ τῶν	δὴ ἀπὸ τῶν
210.	6.	χωρῶν	χωρῶν
211.	8.	ἐπιβλαβῆς τὰ	ἐπιβλαβῆς γὰρ τὰ
—	27.	ἐπάναγκες αὐτᾶ	ἐπάναγκες δὲ αὐτᾶ
212.	15.	ἐν διαφέρεσι	ἐν διαφέρεσι καιροῖς
—	16.	διαφορὰν,	διαφορὰν συμβαινουσῶν
213.	9.	θορυβασμένη	θορυβασμένη
—	25.	ἀποφηνάμενοι	ἀποφηνάμενοι
215.	1.	ἀλαζονίας	ἀλαζονείας
217.	9.	ἔσω	ἔσει

Παροράματα.

Σελ.	Στιχ.		
218.	17.	κρατῆσι	κρατῆντες
219.	2.	ἀτελ	ἀτελεῖς
222.	17.	διαφορὰ αὕτη	διαφορὰ αὕτη;
	25.	μαθηματικῆς	μαθηματικοῖς
226.	22.	ἰχυρῶτεροι	ἰχυρότεροι
227.	14.	προσείχομεν	προσέχοιμεν
	18.	ὅτι τὸ	ὅτι τῷ
228.	12.	ἐλέσθαι	ἐλέσθαι.
	17.	δοκῆσαν	δοκῆσαν
229.	13.	καθ' ὧν	καθ' ἐν
238.	28.	κατατίθεσθαι	συγκατατίθεσθαι
239.	20.	ὅ ταύτας	ὅτι ταύτας
240.	7.	τὸ περὶ	τῷ περὶ
241.	21.	ἐπιμελείσθω	ἀξιέτω.
—	28.	τέτω δὲ	ἔτω δὲ
—	29.	τὸ τὴν	τὴν
242.	9.	τάξει	ἐν τάξει
—	21.	ἀληθῆ	ἀληθεῖ
244.	1.	τοιαύτη	τοιῆτον
—	11.	τὸ πλείοσιν	πλείοσιν
247.	24.	ἅν ἄμεινον	ἅντις ἄμεινον
255.	16.	ἀμειῖται	ἀπομειῖται
256.	17.	Βρεττανίαν	Βρεττανίαν
257.	17.	δυνήσονται	δυνήσωνται
259.	6.	ἐλασικῆς	ἐλασικῆς
261.	13.	ὠτός κοι- λωμα	ὠτός κοιλώματος.
262.	9.	ἀποπειρόμενον	ἀποπειράμενοι
265.	8.	καθ' ἐν	καθ' ἑς
—	19.	ἀμφώτιδας	ἀμφωτίδας

Παροράματα.

Σελ.	Στιχ.		
265.	—	ἐκατέροθεν	ἐκατέρωθεν
268.	6.	ἔραυνῶν ὕπερ ρον	ἔραυνῶν ἑρμηνεύσασα ἕ- σερον.
270.	13.	ἀπόπειρον	ἀπόπειραν
—	24.	ἐλάχισοι	ἐλάχισα
269.	17.	διανεξεις	διενέξεις
271.	9.	μνήμη	μνήμη
272.	15.	συνεχέσερον	τὰ συνεχέσερον
276.	12.	ζητῶ ἔτι	ζητῶ εἰτι
278.	16.	ἐκείσα	ἐκείσα
282.	10.	ἦτά	ἦ τὰ
		Κεφ. ΛΖ	Κεφ. ΛΣ.
284.	2.	ἔτως γάρ	ἔτος γαρ
286.	10.	κρηπίζονται	κρηπίζονται
288.	4, 10.	μέρες	μέρη
	21.	ὑποτίθεισι	ὑποτιθῆσι
189.	1.	διαιτήσαιμην	διαιτησαίμην
294.		Κεφ. ΚΖ.	Κεφ. ΛΖ
		μεθόδε τῆ	μεθόδε τῆς τῆ
295.	17.	δεῖ καὶ	δεῖ δὲ καὶ
	28.	ὑπεσι	εἴπερ ὑπεσι
299.	23.	ἀποσυμβα- λίζειν	ἀποσυμβαλίζειν
302.	15.	κατὰ μέρες	ἐπὶ μέρες
313.	20, 22.	ἄφαισις	ἄφαισις
	25.	ἐπωφελεῖς	ἐκ ἐπωφελεῖς
314.	8.	ἐλάσσον ἐς	τῆς ἐλάσσονος ἐς
322.	2.	ἢ ἐλάσσον	ἢ ἐλάσσων
	16.	ἦτι	ἦτοι
324.	12.	ὑπολήπειτο	ὑπολείπειτο.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

